

Žijeme v časech, kterým přestáváme rozumět. Starý svět a staré pořádky, tak jak jsme je znali a známe, odcházejí do propadliště dějin. Evropa ztrácí svůj význam a čeká ji hodně práce, změna myšlení a postojů, aby si vydobyla znovu své místo na slunci. Zadarmo to nebude, a především, nebude to snadné. Baťa říkával: „Nikommu nic zadarmo.“

Dospěli jsme do situace, kdy si mnozí lidé zvykli na to, že se o ně vždy někdo postará, místo služby druhým mají nataženou ruku jako žebrák prosící o almužnu. Ohýbají hřbety a mrmrají prosbičky, až jim něco odpadne od panského stolu, aby po tom chňapli a potají si poté uplívli. Jsou nárokoví a domnívají se, že mají na vše právo a že je povinností druhých, nejvíce pak státu, jim vše zajistit. Když prší, chtějí deštník, když je zima, chtějí svetry, když je bláto, požadují holínky. Ztratili instinkty a nechtějí převzít zodpovědnost za řešení problému.

A v tomto prostředí vychováváme své děti. Pak je obviňujeme, že jsou jak sněhové vločky. Ony však to prostředí, ve kterém vyrůstají, ve kterém žijí a které je formuje, nestvořily. Nemohou za to. Budou to ale muset samy pochopit a změnit. To my žijeme na jejich úkor, na úkor našich vnoučat i budoucích generací.

Stát a Evropská unie rozdávají dotace a tváří se, že nám pomáhají. Přitom nemají žádné jiné peníze než ty, které vyberou od daňových poplatníků a fungujících firem, či ty, které si půjčí z budoucnosti dalších generací. Hodnoty se tvoří jen prací. Prací, na kterou nadáváme a bereme ji jako zlo a přítěž. Vymýšlíme, jak lidem

podsunout, že pracovat nemusí a že mohou lenošit, či dokonce, že na to mají právo. Přitom lenost je považována v křesťanství za největší hřích. Nelze se pak divit, že Evropa, jejíž jsme součástí, leniví, chřadne a chudne. A její význam, který započal průmyslovou revolucí, je nyní u konce.

Svět na nikoho nečeká, svět je v pohybu. A Baťa říkal, že tam, kde je pohyb, tam je život, a kde je nehybnost, tak tam je smrt. My jsme si dobrovolně zvolili nehybnost, bohužel, již před mnoha lety. Naším životem vládne pohodlnost, rozmařilost, požívačnost, a proto hloupneme. Stát slouží sám sobě, chobotnice státní byrokracie a naší nabubřelosti omotává poslední výhonky podnikatelství a snaží se je udusit a zadupat do země.

Naše bohatství a naši prosperitu vytvořili naši pradědové, dědové a otcové v dobách těžkých, protože jen tyto doby rodí silné muže i ženy. Ti pak přinášejí dobré časy, protože chtějí, aby jejich děti a vnuci žili v dobách klidných a v míru. Bohužel ale lehké časy rodí slabé muže a ti přinášejí těžké časy.

Ne každý to ještě vidí ve svém okolí a chápe tu proměnu, přestože věřím, že většina z nás alespoň cítí, že něco není zcela v pořádku. Já se snažím říct: Připravme se na

těžké časy, protože jsou tady a Evropa na ně, stejně jako my, připravená není. Musí projít svým zánikem, aby se zrodila znovu do nového světla a světa. A bude třeba jediné – tvrdě pracovat, vrátit význam slovu a činu práce, samozřejmě té smysluplné, přinášející dobré věci lidem i státu.

Každý bude muset pochopit Baťovu či Fordovu službu veřejnosti a její význam. Zákazník se bude muset opět stát pánem a obchodník i státní úředník služebním.

Budeme muset hledat nové cesty a směry v životě i podnikání. Budeme si muset najít práci, která nás naplňuje, která dává smysl, a především přináší službu druhým, nikoli jen nám samotným.

Budeme muset najít svoji vlastní cestu ve společnosti, v Evropě a v novém světě, který právě vzniká. Podobně jako tomu bylo ve třicátých letech minulého století.

Máme velkou výhodu, že v Čechách máme na koho navázat. Jsou to Tomáš a Jan Antonín Baťovi. Tvrdím se vši vážností, že jejich čas opět přichází. Samozřejmě jen pro ty, kteří se rozhodnou vzít osud do svých rukou a budou chtít začít tvrdě pracovat a najít svoji cestu k aktivní službě ve prospěch sebe samých, svých rodin, dětí a národa.

Baťovský odkaz nechť je inspirací pro ty, kteří nechtějí čekat, co jim odpadne od panských stolů, a být hříčkou v rukou osudu, který jim determinují druzí, ale kteří chtějí věci ovlivňovat a utvářet. Kteří chtějí ovládnout sebe samé, vzít osud do svých rukou a pomáhat a sloužit druhým, sloužit zákazníkovi i veřejnosti, a tím dosáhnout smyslu života a skutečné svobody ducha.

Baťa říkal, že to hlavní, co nám odkazuje, je jeho systém řízení. Pojďme tedy pochopit, co tím myslel, a uchopme toto dědictví, které nám zanechal, a rozvíňme ho ve prospěch sebe i druhých. Čas nových Baťů právě přišel.

Váš

Ivan Baťa
generální ředitel Fosfa a.s.

DESATERO, JAK SE STÁT SILNÝMI

- 1) Budete-li se silnými spolupracovat.
- 2) Přestanete-li se obklopotvat slabochy.
- 3) Vyvarujete-li se slabostí v jakékoli formě.
- 4) Překonáte-li slabosti sami v sobě, nikoliv jen slovy nebo pouhým přáním, ale skutky.
- 5) Uvědoměním si, že slabost je pouhý nedostatek vědomostí a schopností. Silný člověk se proto učí celý život.
- 6) Nezapomínejte se zbytečností. Poznejte zbytečnosti ve své denní práci, ve svých zvycích.
- 7) Naučte se milovat své úspěchy. Mnozí se domnívají, že je ještě radovat se z vlastních úspěchů, ale je to omyl. Je to nutnost.
- 8) Silný člověk má rád svůj osud, svoje povolání a svůj životní cíl, a neměnil by je nikdy a za žádnou cenu. To ho dělá silným.
- 9) Sotva co v životě dokážete, budete-li nenáročným člověkem. Spokojíte-li se jen s tím, co vám život sám nabídne. Nebudete-li si činit nároky na spoluúčast, budete-li stát stranou velkého životního dění. Svět půjde kolem vás, protože svět patří jen náročným.
- 10) Nevyžadujte nikdy od svého okolí uznání. Silný člověk ví velmi dobře, že opravdové úspěchy nelze tvořit jen řečí, nýbrž vážnou prací a že z nadprůměrných výkonů vychází pravá úcta, která se pak dostaví sama od sebe.

Tomáš Baťa